

YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARINDA ETHİK KURALLARI, FARKLI BİR AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMELERİ

Akademik personelin yayınları ile ilgili maksadını aşmış, ucu acık çok sayıda etik kuralları getirilmiştir. Uçu açık etik kuralları ile istenmeyen akademik personelin kariyeri berbat edildiği gibi, etik kuralları birbirlerine karşın bir koz olarak kullanıyor.. İlgililer ipe sapa gelmez yayın ağırlıklı etik kuralları vakit öldüreceklerine, yüksek öğretim kurumları, üniversitelerle ilgili fırsat eşitliğine ters düşen yasa ve yönetmeliklere, keyfi uygulamalara, ortaya çıkan mağduriyetlere, son yıllarda gündemde olan mobbing uygulamalarına, doçentlik sınavındaki rezilliklere baksınlar! Buradaki olumsuzlukları etik açıdan değerlendirsinler...

Türkiye’de uygulanan doçentlik sınavı etik midir? YÖK etik midir? Rektörlük seçimlerinde son değerlendirmeler etik midir? Avrupa Birliği Ülkelerinde yükseköğretim kalite güvence uyumluluk çalışmalarında, BOLOGNA süreçlerinde, Türkiye’deki gibi doçentlik sınavı uygulamaları ve YÖK var mıdır? Örnek alınan bu ülkelerde bizde ki gibi rektörlük seçimleri var mıdır?

Çalıntı, aşırma gibi hallerde katı etik kuralların devreye girmesi gerekiyordur. Aynı makalenin yada yeni baştan düzenlenerek farklı dergilerde ve dillerde yayınlanmasında katı kurallar getirilmemelidir. Bildiri, makale, kitap yazarı kendine ait bir tabloyu, şekli başka bir yerde, başka bir dergide; benzerine, yada aynısına atıfta bulunarak kullanma hakkına sahip olmalıdır. Bir makale yada bildiri metni, yazarı tarafından yayın evinin, derginin iznini alarak, daha evvel yayınlandığı yerin adını da

vererek başka dergilerle yayınlayarak, daha fazla kişi tarafından okunmasına etik kuralları engel olmamalıdır.

Etik kuralları, yurtdışından ısmarlanan ve Türkiye de, çeviri bürolarında tercüme ettirilerek kendilerine mal edilen tezlerin, yada yurtdışından kopya edilen makalelerin, kitapların, tezlerin peşine düşmelidir. Böyle bir yayın, fikir hırsızlığında, vukuatta, görevi suiistimalde tez sahibi kadar, tez danışmanları, aynı şekilde, raportörlerde sorumluluk taşımalarıdır, gerekli cezalara, uyarılara çarpılacak uygulamaların getirilmesinde yarar vardır. Her tez kitabının ilk sayfasında; çalışmanın kendisine ait olduğunu, ve atıfta bulunan kaynaklardan yararlanarak hazırlandığına ve tezin orijinal olduğuna dair imzalı belgesini bulundurmalıdır. **Günün birinde özellikle tezin, yazılan kitabın çalıntı, alıntı olduğu ispatlandığı takdirde, verilen akademik unvanlar geri alınmalıdır. Bu kural Türkiye de tezlerin daha ciddi, daha özenli yapılmasına, daha dikkatli kontrol edilmesine büyük katkı sağlayacaktır.**

.....

.....

- ✓ Yürürlükteki doçentlik sınavı fırsat eşitliğine ters düşen ve gereksiz, zaman alıcı bürokrasi, külfetli çağ dışı bir uygulamadır, doçentlik prosedürü birçok ülkede kalkmıştır
- ✓ Doçentlik sınavında görüldüğü bir akademik personelin gibi kariyeri 3-5 kişinin keyfine, ruh sağlığına, insafına, siyasi, beşeri görüşüne bırakılmamalıdır
- ✓ **Doktora tezi ve sınavı kişinin bilimsel çalışmaları kendi başına veya bir çalışma gurubu içinde yürütebileceğinin, bilim adamı formasyonunun**

kanıtıdır. Türkiye'de de doktora tezi ve sınavı üniversitelerdeki doçentlik ve profesörlük atamaları için yeterli olmalıdır.

.....

Yayınlarla ilgili Etik dışı fakat dikkate alınmayan uygulamalara kendi yaşadıklarımın bir kaç örnek.

- I. 1993 yılında ilk doçentlik sınavı başvurumda sunduğum makalelerimin belli dergilerde yayınlanmadığı için başvurum ret ediliyor. **Doçentlik sınavı yönetmeliklerine göre, bir makale belli yurt dışı dergilerde yayınlanmadığı takdirde orijinal sayılmıyormuş! Ve değersiz bilimsel olamayan bir yayın çalışması olarak görülüyormuş. Akademik atamalarında da bugün dahi pek dikkate alınmıyor.**
- II. **Daha sonraki başvurularımın ise SCI-Dergi şartı getirildi. Bu sefer makalelerimin SCI dergilerinde yayınlanmadığı için başvurum ret ediliyor.** Dünyaca ünlü “Schilf und Hafen“ ve „Werkstatttechnik“ gibi yurtdışı Alman dergilerinde yayınlanan makalelerim dikkate alınmıyor, bu dergiler SCI kapsamına girmediği için makalelerim dikkate alınmıyor. Böyle saçmalık, rezillik ancak Türkiye deki yüksek öğretim kurumlarına yakışmaktadır!
- III. **Daha sonraki diğer başvurularımın tek yazar, ilk yazar, başyazar, orijinal makale şartı, v.b. bahanelerle başvurum tekrar ret ediliyor.** (Bu dergilerde yayın çıkarmak o kadar kolay olmuyor, makaleyi gönderiyorsunuz; bazısı hiç cevap bile vermiyorlar, kimisi de yıllar sonra makalenin yayına alındığını bildiriyor. 2003 yılında bir dergiye (Welding Journal) makale gönderdim üç sene sonra, (tam unutmuşken) makalenin 2005 yılında yayına alındığını haber veriyorlar! Kısacası bazı SCI- dergilerde makalenin yayınlanması uzun zaman alıyor, normalde 1-2 sene sürüyor)....

- ✓ (a) **Almanya'dan döndüğümde SCI dergilerin ne ve hangi dergiler olduğunu düne kadar bilmiyordum. Bu konuda nedense bölümünden, bölümdeki arkadaşlardan da hiç destek almadım. (Akademik personel arasında sağlıklı bir dayanışma maalesef bulunmamaktadır. Bırakın bazı konularda desteği, sizin mağduriyetinizle, başarısızlığınızla sevinenler oluyor, eleştirilerinde dozu kaçırıyorlar, dalga geçmek isteyenlerde çıkıyor!)**
- ✓ (b) **Almanya'dan yayın çalışmaları Türkiye'de ki gibi ön plana çıkmıyor. Bizde SCI dergi yayınları olmazsa olmazken, Yurt dışında SCI Dergisinin ne olduğunu bilmeyenler oluyor. Almanya'da akademik atamalarda yayından evvel endüstri çalışma, tecrübe ve yürütülen projeler ön plana çıkıyor.**
- ✓ (c) 2004 yılında TU-Berlin'den bir prof. unvanlı bir hocamı İzmir'e seminere davet etmişim, beraber hazırladığımız bir makaleyi SCI dergilerinde yayınlamayı teklif etmişim. Bana SCI nedir, hangi dergilerdir diye sormuştu. Aynı şeyi 2002 yılında Clausthal teknik üniversitesinde (Almanya) bulunduğum sırada, enstitü müdürü ile bir sohbette, ortak makale yayınında, SCI dergilerini önerdiğimde benden SCI'nin ne olduğunu o da sormuştu! En son iki sene evvel Türkiye'de vakıf üniversitelerinde çalışmayı düşünen bir TU-Berlinli bir arkadaş ta SCI dergilerinin ne olduğunu ve benden SCI dergilerinin adlarını, internetten nasıl ulaşılabileceğini öğrenmek istemişti... (Kafadan uydurmuyorum, bu kişiler hala hayattadırlar!)

IV. **Doktoramı bir endüstri projesinden hazırladım. Almanya'nın ünlü bir bilim araştırma merkezinde 6 sene kadar çalıştım. Buradan, bu tip projelerden makale hazırlamak yayınlamak projeyi destekleyen firmaların, araştırma kurumların iznine bağlıdır.** Bu nedenle 10 yakın makale yayımım rapor halinde kurumda kalmıştı. Bu rapor yayınlarının bazılarının fotokopisini vermeme rağmen bunlar belli dergilerde yayınlanmadığı için hiç dikkate alınmadı.

V. **İlk başvurumda Hamburg gemi inşaatında yaptığım sıra dışı gemilerle ilgili çalışmalarımın derlediğim, henüz çalışmam sonuçlanmadığı için yayınlamadığım makaleleri bırakın dikkate almayı,** bu çalışmalarını kendilerinin lisans öğrencilerine proje ödevi olarak verdiklerini yüzüme karşı söylenince, bende onlara karşılık verdim, kendi yayınlarına bakmalarını istedim! Almanca kitaplardan derlenen, bazı formüllerin değerleri, rakamları ile oynanarak kendi gemi kitaplarında kendilerine mal edenler vardır. (yazdıkları kitaplar incelenebilir) Kendileri gemilerin akışkanlar mekaniği ile ilgili hidrodinamik konularına ve klasik gemi dizaynlarına takılı kalmışlar. Bırakın benim Hamburg gemi inşaat enstitüsünde akonvansiyonel yani **sıra dışı** gemi tasarımları konulu başladığım habilitasyon çalışmalarını değerlendirmeyi, kendileri dışında okutulan derslerden yürütülen projelerden, daha haberleri olmadığına karar verdim. 1994 ve diğer yıllarda benim doçentlik sınavı başvurularımın sıra dışı gemilerle ilgili, örneğin mobil yüzer enerji santralleri patent önerilerimle, fikrimle de dalga gecenler olmuştu, şimdilerde ise kendi enstitülerinde sıra dışı gemilerin uygulamaları ile ilgili projeler yürütmeğe başladılar. 1992 yıllarında Mobil yüzer enerji santrali fikri, Türkiye’de başkaları tarafından bugün tek gövdeli gemilerle gerçekleştirildi, ve yurtdışında Irak’ta elektrik enerjisi üretmek için kiralanmıştır. Bu güçlü fikir hırsızlarına karşın yapacak hiç bir şeyiniz yok, (1991 yılında ilk fikir oluşumunda, Hamburg sanayi ve ticaret odasının patent arşivlerini incelediğimde, elektrik üretimi için mobil yüzer enerji santralleri hakkında hiç bir patent önerisiyle karşılaşmadım. ... Evet nerden nereye!

VI. **Daha sonraki belli dergilerde yayınlanmadığı için ret edilen makalelerimi dergilerde, en son olarak yurtdışı SCI- Dergilerinde İngilizceye çevirip yayınlamaya başladım.**

- **Ethik açısından önemli bir hususu az daha unuttuyordum.**

✓ **Benim yabancı dilim Almancadır, Teknik Almanca Türkçem den, İngilizceden çok daha iyidir. Ve işin kötü tarafı SCI dergilerinin hemen hepsi İngilizce sözlüdür. Gemi inşaatı ile ilgili hiç bir SCI-dergisini bulamazsınız. Doçentlik sınavında ki gerekse de akademik atamalarda ki SCI-Yayın sarti etik midir? . Bu yayın etik kuralları öncesinden neden bu gibi çağdışı kurallar değerlendirilmiyor. Canım sende git İngilizceye çevirtir diyenler söylenecektir, ...**

.....

.....

Konuyu daha fazla uzatmadan burada kısaca özetlemek istiyorum.

1. **Belli dergilerde yayınlamayan makalelerin değerlendirmeğe alınmaması, orijinal değersiz yayın olarak görülmesi, fakat daha sonra farklı dergilerde ve İngilizce çevirileri SCI- dergilerinde yayınlandığında org inel makale olarak doçentlik sınavı başvurularında değerlendirilmesi sizce etik midir?**
2. **Böyle bir uygulama yüksek öğretimin rezilliğinden başka bir şey değil midir?**
3. **Yüksek öğretim kurumlarında böyle çağdışı, keyfi uygulamalara açık yasa ve yönetmelikler olur mu?**
4. **Burada ses çıkaramayanlar hangi yüzle, hangi inandırıcılıkla bilimden, fırsat eşitliğinden, saygınlıktan, üsluptan v.b. bahsedebilir ki?**

ITÜ'lü Gemi İnşaat ve Deniz Bilimleri Fakültesinde Bazı [REDACTED] jüri üyeleri doçentlik sınavı başvurularında eserler aşamasında keyfi, özürülü raporları ile benim neredeyse 20 yılımı, (tam 18 yılımı) berbat ettiler. 18

sene bana verdikleri maddi ve manevi zarar düşünülebiliniyor mu? Onları bugünde aklıma geldikçe lanetliyorum. Yüksek öğretim kurumlarında, profesör unvanını almış kişiler tarafından bir insana yapılan bu tip ██████████ asil utanç vericidir. Utanıp sıkılması gereken ben değilim; bu uygulamaları yapanlardır, bu mağduriyetlere sebep olanlardır, bu uygulamalara bu mağduriyetlere göz yumanlardır, ...

Bir dönemde doçentlik sınavı eserler aşamasında reddedilen başvurumda, ██████████ jüri üyelerinin raporlarda yer alan ifadeler üzerine bizzat ben hakkımda soruşturma açılmasını YOK'ten istemiştim! (Ben başvurumda adı gecen eserlerin doktora tezinden hazırlanmadığıma dair ve başvuru koşulları sağladığıma dair istenilen belgede imzayı atarak başvuru dosyama koyuyorum! ██████████ jüri üyeleri aksini savunuyor.Bunun üzerine sahtekârlıktan hakkımda bizzat kendim soruşturma talebinde buluyorum. Başvuru dosyamda ilgili makalelerin doktora tezinden hazırlanmadığını görmek için insanların profesör olmasına gerek yoktur. Tezim sualtı üretim yöntemi, sualtı kaynağı ile ilgili iken; diğer makalelerde kaynak bağlantılı konstrüksiyonların işletme dayanma, ömür hesapları ve lazer üretim yöntemleri ile ilgili. Bunlar herhalde dosyamdaki makaleleri dahi incelemediler.)

Başka bir dönemde, yine ITÜ'lü Gemi İnşaat Fakültesi bir jüri üyesi, balıkçı tekneleri ile ilgili bir makalem üzerine saçmalıyor, bir yerlerden alıp Türkçeye çevirdiğimi ve çevirken hatalar yaptığımı raporunda yer veriyor. Bende YÖK'e ve ÜAK'a bunun doğru olmadığını, art niyetli raporun hazırlandığını bir yazımla itiraz ediyorum. ... Balıkçı tekneleri ile ilgili tasarımları, çizimleri Hamburg gemi inşaat enstitüsündeyken teyze oğlunun benden çelik balıkçı tekne tasarımları istemesi üzerine diğer çalışmalarımın paralelinde hazırladığımı bildiriyorum, Hatta Hamburg gemi inşaatta, çalıştığım odamda çizim tahtası üzerinde orijinal taslak tasarımı görüntüleyen bir fotoğrafı da ispat olarak gönderiyorum. Bu itirazım

karşısında ÜAK Jüri üyelerinin raporlarına karşın yapacak hiç bir şeyi yokmuş. İdari mahkemeye başvurma hakkım var.

Başka bir dönemdeki başvurumda ITÜ ████████ jüri üyeleri, makalelerin gemi inşaatı ile ilgisinin olmadığı gerekçesi ile bu sefer ret ediyorlar. Ben yine YOK ve ÜAK itirazda bulunuyorum. TU-Berlin, gemi inşaat ve TU-Hamburg Gemi İnşaat Enstitüsünden örnek yayınları, proje konularını ve orada okutulan dersleri ve ders içeriklerini gönderiyorum, Bunların daha yurt dışında gemi inşaatında okutulan derslerden, ders içeriklerinden, orada yürütülen projelerden haberdar olmadıklarını dilekçemde belirtiyorum. YOK ve ÜAK itiraz dilekçeme yine benzeri yanıt, jüri raporlarına karşın yapacakları hiç bir şey yokmuş.

Bakın aynı jüri üyeleri başka adaylar için bazı makaleleri kabul ediyor, hatta bazı ortak makalelerimiz bende ret edilirken diğer adayda kabul görüyor , Bu kadarına da pes yani! Sonra ben bunlara prof unvanlı ████████ diye tanımladığımda ise suçlu oluyorum!

.....

.....

2009 yılında tekrar doçentlik sınavına başvuruyorum, bu sefer asil jüri üyelerin den ikisi ITÜ'gemi inşaatından diğer üçü ise diğer üniversitelerinden seçiliyor. Bu başvuru dosyamda da daha evvelki başvurularımda verdiğim makaleler bulunmaktadır. Allahsız ITÜ'lü jüri üyeleri tarafından daha evvel devamlı ret edilen makalelerim, eserler aşamasında devamlı ret edilen başvurularım bu sefer yeni jüri üyeleri tarafından olumlu olarak değerlendiriliyor! (Bu da rezilliğin daniskası değil midir? Olan bana olmuştur, 18 seneme mal olmuştur. Ve yasal olarak hak aramakta hiç şansım olmadığını söylüyorlar. İnsan hakları mahkemesine dahi başvuruda bulunma şansım yokmuş. Bu konuya daha fazla gitmekle, gündeme getirmekle, itiraz etmekle Türkiye'de kaybeden ve zarar eden hep ben olacaktım,...)

2009 dönemi başvurumun sonucu 1.5 sene sonra gecikmeli olarak başvurumun kabul edildiği bildiriliyor. Bu sefer sözlüden çaktırıyolar. Daha evvel Gemiden sözlü sınava giren arkadaşlardan aldığım bilgiye göre, genelde eserler dosyasından makalelerden basit sorular sorularak sınavın yapıldığını öğreniyorum. Bazılarının sohbet sekinde geçtiğini, hatta eski bir jüri üyesinin doçentlik sınavına katılmadan doçent yapıldığını da biliyordum. Kısaca sınava çalışmadan, hazırlıksız gittim. Sınava girdiğime bin pişman ettirdiler, uzun yıllardır hiç kullanmadığım, unutulan konulardan basit sorular sormağa başlanılınca moralimi bozdular, tepemi attırdılar, sonunda hepsinin sorularına bilmiyorum diyerek sonucu beklemeden lanet edip çekip gittim. Herhalde bu süreç üniversiteden bir bahane ile kovulmama kadar sürüp gider. ..

Prof. Dr unvanlı bu ██████████ birçoğu zaten hayır da etmiyordur, başkalarına nasıl olsun ki? Kimisi erken ██████████ kimisi de sağlık soruları ile hareket özürlü yaşayan birer ölüler, kimisi de aile sorunları ile batıyorlar ediyorlar.

Evet, benim üslubum bir öğretim üyesine hiç yakışmıyor, doğrudur. Peki, bu ██████████ davranışları, sebep oldukları ve bana verdikleri maddi ve manevi zarar; sebep oldukları mağduriyet yüksek öğretim kurumlarına ve Profesör unvanlı bu jüri üyelerine yakışıyor mu? Fırsat eşitliğine ters düşen, keyfi uygulamalara açık yasa ve yönetmelikler bu yüksek öğretim kurumlarına, üniversitelere yakışıyor mu? Bana reva görülenler, mağduriyetler etik midir? Benim üslubum nedeniyle hakkımda soruşturma açılıp üniversiteden kovulmam isteniyor, peki bundan evvel bu ██████████ davranışları, raporları, yürürlükteki yönetmelikleri neden incelenmiyor.

.....

Bu ve benzeri birçok keyfi uygulamalar, mağduriyetler, yönetmelikler etik olarak değerlendirilmiyor, bula, bula birbirlerinin önünü kesmek,

kendileri ön plana geçmek için yayınlardaki ipe sapa gelmez kurallara odaklanıp kendilerini kandırıyorlar. Bunu yapanlarda profesör unvanlı öğretim üyeleri, bunlardan biri bana ne öneriyordu biliyor musunuz? - Üniversitelerde tanık olunan olumsuzlukları, suiistimalleri dışarıya taşımamalıyım. **Burası Türkiye, Almanya değilmiş; burada öteni bitirirlermiş!** Üniversiteden kovulur ve Türkiye’de hiç bir üniversitede çalışamaz, İstenmeyen insan konumuna gelirsin. Ve Üniversite içinde bu gibi olumsuzlar, keyfi uygulamalar , görevi suiistimler kamyonunda teshir edildiğinde bizlerin ve üniversitelerin saygınlığı azalmış!

.....

Nerede kalmıştık! Evet, bu zihniyet yüksek öğretim kurumlarında, üniversitelerimizde etik midir?

Üniversite camiasında bir insana yapılabilecek en büyük kötülükle karşı karşıya kaldım. 18 senden beri mağdur edildim, manen ve madden büyük zarara uğratıldım, Verilen sözler üzerine Türkiye’ye dönüş hayallerim yok edildi. Prof unvanlı bu [REDACTED] bana daha kötülük yapabilecekleri ne kaldı ki? Berbat edecekleri ne kaldı ki!

.....

.....

Bu makaleyle ilgili olumlu olumsuz yorumlar okuyuculara aittir. Burada önemli olan yüksek öğretim kurumlarında ceyran eden ve yüksek öğretim kurumlarına yakışmayan olumsuz uygulamaların, mağduriyetlerin utanılmadan, çekinilmeden, korkulmadan ilgililerin ve kamuoyunun bilgisine ve tartışmaya sunulmalıdır. Burada üsluptan çok önemli olanı, yüksek öğretim kurumlarında yukarıdaki bir iki örneği verilmiş olumsuzlukların ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi için gerekenlerin yapılmasıdır. Yayın etik kurallarından evvel, bu gibi uygulamalar etik

acısından değerlendirilmesine öncelik verilmelidir. Yüksek öğretim kurumlarında karşılaşılan olumsuzluklar sağda solda anlatılıyor, fakat nedense ilgililere duyurulmaktan kaçınıyor, kamuoyuna tartışmaya sunmaktan utanılıyor yada korkuluyor. Diğer bir gerçek, üniversitelerde ceyran eden vuku bulan görevi suitimaller, keyfi uygulamalar, başkalarının ekmeği ve sağlığı ile oynanılması, mobbing gibi örtbas edilerek, üniversitelerin, akademik personelin saygınlığı sağlanamaz. DrHusso

- Makalenin amacı kurum ve kişilere hakaret veya akil vermek değildir. Yüksek öğretim kurumlarında karşılaşılan, yaşanan maruz kalınan olumsuzlukların, fırsat eşitliğine ters düşen, keyfi uygulamalara açık yasa ve yönetmelikleri bir şekilde tartışmaya sunmaktadır. Sorunlar, mağduriyetler gündeme getirilmediği sürece, gerekli düzelmeler yapılmaz düşüncesindeyim. Su sıralar YÖK tarafından, mevcut hükümet tarafından Yüksek öğretim yasaları ile ilgili yeni düzenleme çalışmaları yürütülüyor bu gibi olumsuzluklar kamuoyuna ilgililere duyurulduğu takdirde gerekenlerin yapılma şansı artmaktadır. Bizi temsil eden rektörlüklerin de ilgili toplantılara bu konuların gündeme getirmelerini, orada tartışmaya sunmalarını diliyorum. Türkiye üniversitelerinde süre gelen beleşçi statükocu, şekilcilik zihniyetinin terk edilmesinde yarar vardır. DrHusso

Taslak makale henüz tamamlanmamış